

Titel: Geen

Spreker: H.V. van Someren-Downer

Partij: VVD

Jaar: 1974

SCHAAP ELEKTRO-AKOESTIEK

Rotterdam 010 -36 6532

AFDELING CONGRESREGISTRATIE Band No. 5

Vrijdag 22 maart des avonds 20.00 uur.

Mw. van Sommeren: Dames en heren, hartelijk welkom hier vanavond in Utrecht.

Ik weet niet hoevelen er minder geluk hebben gehad dan u en op het ogenblik in andere ruimtes via het gesloten televisiecircuit deze live-uitzending moeten volgen. U bent hier, ik heet via de televisie al die trouwen in de andere ruimtes ook hartelijk welkom. Dames en heren, u weet het, we leven in een tijd, waarin de techniek de meester is, er is me zojuist namens de televisie verzocht met mijn redevoering te beginnen en pas daarna de gasten welkom te heten. Wij zullen ons daarbij neerleggen, ik maak nu al vast excuus aan de gasten. Pas straks zal ik hen toespreken.

Dames en heren, Nederland is maar een klein land, maar heeft binnen West- Europa een strategische ligging, die ons politiek veel meer gewicht geeft, dan het aantal vierkante kilometers dat ons Koninkrijk groot is. En de VVD is bepaald nog niet de grootste partij, misschien de tweede, maar in het binnenlandse politieke krachtenveld zijn we toch een andere faktor geworden. Een faktor van meer gewicht dan enkele jaren geleden en het ene, onze ligging in Europa is een objectieve constatering, en het andere dat mag ons vervullen met trots. Nu is trots prettig, maar bij het veel grotere aantal liberale leden en kiezers horen verplichtingen, dat is wel eens drukkend, we kunnen niet volstaan met kritiek op de regering, het is na- tuurlijk de plicht van een oppositiepartij, maar niet de enige. We moeten ten eerste de mensen de harde waarheid durven zeggen en dat scheidt op den duur toch meer vertrouwen dan bolle taal en opschepperij en bovendien moeten we die mens oplossingen bieden en het een kan niet zonder het andere.

Wereldsituatie, Europa, VVD een hoogmoedige combinatie, maar het lijkt mij toch de enige invalshoek van waaruit we reëel kunnen opereren. Onze kiezers kijken naar de televisie, lezen de kranten en trekken hun conclusies en te vaak lijkt de Nederlandse politiek daardoor op dorpspolitiek.

Te veel lijkt het of we ons bezighouden met bijzaken, wij kunnen ons eenvoudig geen dorpspolitiek meer veroorloven dames en heren, er is te veel aan de hand. De Frankfurter Allgemeine Zeitung die uiterst betrouwbare krant, weet dezer dagen te berichten dat een lid van het Russische Polit- bureau, van zijn kant hoopvol, constateert dat er een verscherping

plaats vindt van alle tegenstellingen in de burgerlijke maatschappij, en nou moet u goed luisteren, dat elk ogenblik een deel van die maatschappij een situatie kan ontstaan waardoor de weg wordt ge-effend voor een fundamentele revolutionaire omvorming. Wat deze koele, ongetwijfeld politiek goed geschoolde rus, hier mee bedoeld is duidelijk. Wat linkse zwevers bedoelen met een ander maatschappijmodel, een andere structuur is minder duidelijk, maar juist door die vaagheid is invulling van-dit model, van buitenaf als West-Europa mits shades ons vaderland nog verder verzwakt zullen zijn, mogelijk, althans niet denkbeeldig. Iedere verfraaiing van het beeld is onoprecht en daarom niet te hanteren. De Haagse courant kwam dit citaat onder onze ogen brengen. Nederland, dames en heren, kan de wereld niet redden, laten we a.u.b. bescheiden zijn, en we kunnen bovendien de wereld onze wil niet opleggen al schijnen er mensen in Nederland te zijn die dat denken. Nuchtere liberalen constaterén gelijk de opstellers van het liberaal manifest dat er drie grote machten zijn die ieder trachten hun eigen machtsgebied zoveel mogelijk uit te breiden, Het liberaal manifest constateert koel dat Rusland zal trachten West-Europa als machtsfactor uit te schakeien en aan zichzelf dienstbaar te maken, ter wille van de eigen Russische handhaving tegenover China en de VS. Deze finlandisering is het hoofdgevaar, dat wij daarom de NATO in stand houden is duidelijk.

Maar er is natuurlijk veel meer, we zullen ook geestelijk weerbaar moeten blijven en net zo nuchter als de opstellers van het manifest de gevaren moeten onderkennen, die ons binnenslands bedreigen en die een verre Rus in het Kremlin, kennelijk doen likkebaarden. En in die binnenlandse situatie speelt onze vergrote VVD een rol en hebben wij als snelst gegroeide partij een enorme verplichting jegens alle Nederlanders die ons hun vertrouwen gegeven hebben. De VVD van Wiegel won onder een brede greep van onze bevolking, geschoolde arbeiders, middenstanders en vooral de jongeren, de gloednieuwe kiezers.

Een dergelijke partij dames en heren, heeft maar een plaats in het politieke krachtenveld, het zal u niet verbazen dat ik dat zeg, dat is het midden. Het enerzijds populaire, iedereen wil er zitten, maar ook het riskante midden, waar gedacht en afgewogen moet worden. En het is ook de plaats en dat is belangrijk, waar kennelijk steeds meer kiezers zich veilig voelen en niet alleen in Nederland, maar in alle West-Europese landen waar verkiezingen worden gehouden zien we een vlucht vanaf de vleugels naar het midden. De mens geconfronteerd met een zorgelijke wereldsituatie, vraagt voor zichzelf rust en zekerheid, in werkelijkheid zijn de aantallen mensen, die extreme oplossingen - ter linker of ter rechter zijde - willen, verwaarloosbaar kleiner, ook al schijnen zij door een zekere luidruchtigheid talrijker. Wil de VVD het vertrouwen dat velen ons gaven, waar wil de VVD weer regeringsverantwoordelijkheid gaan dragen, dan moet zij zich haar positie en de duidelijke voorkeur van de burgers bewust blijven, welke stormen er ook op- steken. De VVD moet rotsvast in het midden blijven, redelijkheid voorop Stellen, uitersten vermijden en de echte problemen met realiteitszin tegemoet treden, zonder de pseudo progressieve bolletermen, waarover iedere dag door mensen die wel wat beters te doen hebben, geleuterd moet worden. De echte conservatieven zullen ons voor rot uitmaken, de extreem linksen zullen ons rechts noemen en onze bourgeois-mentaliteit verwijten. De laatste groep krijgt en alles is aan mode onderhevig dames en heren, op het ogenblik dank zij de communicatiemiddelen, misschien wat meer kansen. Vandaar dat de VVD op luidruchtige wijze rechts genoemd wordt. Maar en dat zou ik u toch willen zeggen vanavond, met beide groepen moeten we oppassen ik ben

niet bereid en laat ik dat vanavond heel duidelijk zeggen, de partij naar een van beide zijden te laten trekken, niet naar rechts om zoveel mogelijk ontevredenen te trekken en niet naar links omdat het zo modieus is en omdat het in sommige kringen ter-onrechte voor intellectueel versleten wordt.

Applaus.

Hartelijk dank voor dit applaus, dat sterkt mé, want het is erg belangrijk dat we dat op het ogenblik met elkaar eens zijn. Ik ben bereid dames en heren heel lang met mensen te praten, ik zal trachten ze te overtuigen, ik ben nooit bereid om voor een lawaaiige groep waar die ook vandaan komt, van links of van rechts, de partij te laten omturnen. Het sterke kader en de kamerfrakties weet ik achter mij. Applaus. Als de ARP onder voorzitterschap van de huidige staatssecretaris van onderwijs, mijn ex-collega de heer Veerman, jaren geleden niet gezwicht was voor een handje vol extreme drijvers onder leiding van een zekere heer Veddema, wie weet nog wie het was, dan bestond misschien nu het kabinet Den Uyl niet. U ziet wat zo iets voor gevolgen kan hebben en het is hele- maal niet toevallig, cijfers zijn nooit toevallig, dat bij enquetes blijkt dat in de ARP kader en aanhang niet meer op elkaar aansluiten. Het was het kader, en hetzelfde geldt voor de KVP, wat met de PVDA wilde regeren, omdat beide partijkaders hun oor te luister hebben gelegd bij kleine groepen die modieus praten. De ARP verloor de Veddema's der aarde toch, versleet tegelijkertijd een van haar weinig groten, Biesheuvel en verliest thans haar kiezers. Applaus. En ach, wat zal ik me afzetten tegen de confessionele partijen, het gaat niet alleen om hun, wat gebeurde er met de PVDA. Ze lieten zich immers omturnen door nieuw-links en de kloven in de Nederlandse politiek werden groter dan ooit. Een ontwikkeling zoals wij die in Duitsland zien en die er in de '60er jaren in Nederland heeft ingezet werd hierdoor onmogelijk gemaakt en de patstelling in de Nederlandse politiek werd daardoor een feit. Niet meer naar voren, niet meer achteruit, maar allemaal vast. En wanneer, u weet hoe dat gaat, de omturning van een paar partijen voor het oog van Neerlands volk, zich in enkele jaren heeft voltrokken, dan verwacht men wat al te gemakkelijk dat het de laatste der grote partijen ook wel zal overkomen. Dat nu zal niet en mag niet, want die laatste partij zijn wij, maar wij mogen niet omge-turnd worden, wij blijven vasthouden aan ons uitgangspunt, de mens een zo groot mogelijk levensruimte te geven, niet alleen materieel, het lijkt wel alsof het alleen daarom gaat, doch ook geestelijk en aangezien alles op dit ondermaanse dames en heren, betaald moet worden komt er wel eens een te grote nadruk op het cijfermatige en op het economische en lijkt het hele politieke debat op een cijfergevecht, dat de mensen maar matig bekoren. Het gaat echter om zo iets als menselijk geluk, zekerheden en vertrouwen in de toekomst. En wie politiek op welke plaats dan ook, zal dat altijd voor ogen moeten houden, en ik zal niet zeggen, heus niet, dat de socialisten die ons nu trachten te regeren, die normen niet hanteren, maar hun methoden, dames en heren, zijn zo achterhaald en dat is het antwoord op alle vragen van vandaag, dat ze dwang nodig hebben om hun maatschappij te bouwen. En niet alleen dwang, maar ook machtsmisbruik, de machtigingswet die zo nodig was voor de crisissituatie van enkele maanden geleden, die wordt gehandhaafd voor iets anders, En dat is voor een wetgever heel erg. Het bereiken van socialistische doelstellingen. Wiegel kreeg gelijk.

Applaus.

Den Uyl die worstelde, die wurmde zich in het Catshuis, nadat hij zijn kiezers en zijn regeringsmakers, de KVP en de ARP, inspraak en democratisering had beloofd. En wat kwam er uit de bus een grote macht voor de centrale overheid. Den Uyl heeft altijd geroepen toen hij in de oppositie zat, dat de macht van de gekozen volksvertegenwoordiging versterkt moest worden. En wat zien we nu, aangenomen moties door een meerderheid van een gekozen volksvertegenwoordiging in de prullemand. In spraak vanuit de bevolking, dat moest gehonoreerd worden, naar actiegroepen moest geluisterd worden, dat vinden we juist en v/at is daar de werkelijkheid? De grootste actiegroep die Nederland ooit heeft gekend, de vrienden van Veronica, worden met argwaan tegemoet getreden, en er worden allerlei drogredenen bedacht om de wensen van deze mensen niet in te willigen. Applaus. Spreiding van kennis, op zichzelf een kreet, iedereen is het ermee eens. Ik zal zeggen wat wij er onder verstaan, dat betekent dat iedereen zoveel mogelijk kennis ver- gaart, want de kennis die iemand bezit kan hij niet spreiden en wat blijkt hier nou, de wonderolie van de socialisten, de middenschool, waar alle leerlingen van welke begaafdheid en geaardheid dan ook jarenlang bij el- kaar moeten blijven. Oh, de Sterke en de intelligentsten, die overleven het wel, maar waar blijven de reeds achtergestelde arbeiderskinderen?

En dan ziet u het alweer bereikt de socialist het omgekeerde van wat hij beoogd, wat hij heus eerlijk wil bereiken. Het verzet van de communist Bakker tegen dit hersenspinsel getuigde van meer realiteitszin dan de socialisten schijnen te bezitten. Waarom, en daar zou ik het antwoord op willen geven, verkeerd deze regering in zo'n zichtbare kramptoestand, kijk maar naar de buis iedere avond, ze hebben geweldig veel publiciteit hoor, dat wel, waarom pakt alles omgekeerd uit? Ch, ze bedoelen het zo goed, het is heus niet omdat ze het niet goed bedoelen, maar dames en heren, en dat is het antwoord en onthoudt u dat de komende maanden, het socialisme is een gepasseerd station.

Applaus

. En dat is oorspronkelijk niet de schuld van Den Uyl, al zit hij dan wel in het Catshuis, maar zij die d.m.v. nieuw-links de PVDA omturnden in een meer dogmatische, marxistische richting, die hebben niets geleerd, die hebben niet in hun geschiedenis-boekjes gekeken, van een van de grootste vergissingen van Marx, nl. - en onthoudt u dat ook - dat de middengroepen er na verloop van tijd niet meer zouden zijn, dat dacht Marx namelijk. Marx zag ener- zijds een proletariaat, en anderzijds hoge rijke uitbuiters, die tegenover elkaar kwamen te staan, het woord polarisatie zal hij nog niet gekend hebben. Z'n hele leer gaat uit dat de middengroepen er niet zijn, en zijn leer gaat ook voor middengroepen niet op, een Verelendungstheorie, herrinnert u zich nog misschien van school, een macht voor het proletariaat, die zijn voor die middengroep niet interessant. Het is een groep van individualisten, die aan het in collectieven denkende Marxisme immers helemaal geen boodschap hebben. En wat was nu de werkelijkheid en dat was ook de vergissing van Marx, dat de middengroep in aantal steeds groter werd, nu kennen we daar moderne trucks voor. Een van die trucks is om nu ook wetenschappelijke ambtenaren, arbeiders te noemen, nu vind ik dat een doorzichtige dialectiek dus nodig is om aangepast te blijven aan de leer van

de grote voorman. Ik denk wel eens als Marx nog leefde zou hij vast in Nederland gaan wonen.

Applaus.

Gaat u maar na, in geen geïndustrialiseerd west-Europees land doen de socialisten van deze tijd zoveel Marxisme in hun leer. In geen land zal de hedendaagse profeet Marxuse zo geëerd zijn als in Nederland. En nu is het toch zo merkwaardig dat overal waar dogmatische hervormers bezig zijn dezelfde trucks gehanteerd worden, daar moet je gewoon doorheen gaan kijken.

Een bepaalde groep verklaard zichzelf geëmancipeerd en roept dan verdrietig uit dat de rest van de mensen geholpen moet worden om geëmancipeerd te worden. En dat hiermee de hervormers zichzelf als een soort elite, als een soort leraren, onderwijzers, gaan gedragen, dat ligt voor de hand. Ook dat ze de medemens niet als mondig behandelen en hen voorschrijven wat er gedacht en gedaan moet worden. En nu is het helemaal niet toevallig als je het allemaal uit de historie ziet, dan klopt het allemaal, al is het dan wat vervelend, is het niet toevallig dat de regering Den Uyl met een paternalistische, een vaderlijke machtigingswet komt - vader weet immers wat goed voor ons is. Applaus. Ja, alles moet je dan wel verkopen, dat leert de reclame ons ook, dat wordt dan overgoten met een saus van heerlijke teme. Als democratisering, wat was dat ook al weer, en inkomensbeleid, en wat komt daar van terecht, behalve nivellering over de nek van de middengroepen, we horen over structuren en inspraak en over de hele rimram van dergelijke termen, die kan men als men wil de hele dag horen van extreem linkse lieden, als ze zo vriendelijk zijn onze vergaderingen te bezoeken, ik zeg heel bewust, mede namens Hans Wiegel die dat ook zo vaak, overkomt, als ze zo vriendelijk zijn te komen, want niets is zo goed om met ze te debatteren en hun ballonnen door te prikken en hun te laten zien hoe hol hun termen zijn. Applaus. Ja, ik roep soms om een tolk als ik het allemaal hoor, maar er is geen tolk in Nederland en niemand kan het je uitleggen. 'dat betekent, althans geen beëdigd translateur, zoals dat heet. 'dat betekent structureel geweld, wat wil zeggen wijzigingen in structuren en nu een hele mooie, weet u het, waar zitten de scharnieren van de ommekeer? 'Wat is een niet inhoudelijke gedrags consensus? Je kan het ook in omgekeerde volgorde zeggen hoor, dan blijft het hetzelfde.

En wat ik nou het ergste zeg, wat betekent, ja, nou word ik helemaal serieus, de opbouw van de nieuwe wereldstad, hoe ziet die eruit en wat zijn de voorwaarden voor meer menselijk geluk in die stad? Onze huidige samenleving die moet kapot, heb ik begrepen, en er moet op de puinhopen een nieuwe opgebouwd worden. Voor dit vage ideaal is geen middel te erg. Pro- vocation, bezetting, sabotage, chaotisering, overval, aanslag en ontvoering, die verzin ik niet, ik citeer hier uit een boek, wat z'n derde druk al beleefd heeft, naar een strategie en methodiek voor sociale actie door Piet Drekman, docent aan de Sociale Academie De Horst. En nou vraag ik u dames en heren, ik ben geschrokken toen ik het las en misschien schrok u nu, wat moet hier nu tegenover staan. Hoe maken wij onze jongeren, hoe maken wij onszelf weerbaar. Niet door een sladerop-mentaliteit, maar wel door een bewuste, aan de echte problemen van vandaag, aangepaste ideologie. En dat wil voor mij en ik neem aan voor u,

zeggen een modern liberalisme, als er ooit behoefte aan is geweest, dan is het wel nu.

Applaus.

In ons liberaal manifest, lang geschreven voor de machtsperiode Den Uyl, ik praat niet meer over de regeringsperiode, geschreven ...

Applaus

Dames en heren, u heeft het vast allemaal, daar kunt u in lezen wie alles angstig collectief wil regelen, geeft daarmee blijk van een misantropische en trieste instelling. Een maatschappij die daardoor wordt beheerst verkeer in haar nadagen. Laten we dat onthouden. De liberalen willen niet een bepaald menstype creëren, we vinden wel dat we beter richting kunnen geven aan een jonge generatie met durf, dan de huidige socialisten. Deze jongeren zullen dames en heren, en dat ben ik met het manifest van overtuigd, een tergenmacht vormen waartegen, zowel het verzuilde conservatisme, als het romantische anarchisme van links, niet bestand zullen blijken on het is onze grootste kracht, dankzij Hans Wiegel, de jongeren in grote getaler bij ons gekomen zijn.

Applaus.

Als je anderen aanvalt, moet je ook zelf schuld bekennen, de liberalen in Nederland zijn veel te laat strijdbaar geworden, ze zijn zich te laat hun opdracht bewust geworden, de verhalen over verrechtsing over poujadisme, die zijn wel belachelijk, maar eigenlijk ook verdacht, omdat bij een eenvoudige programvergelijking al duidelijk is dat het liberalisme zich de laatste 10 a 15 jaar maar vooral in de laatste 10 jaar heeft ontwikkeld tot een moderne ideologie, die rekening houdt met de mens van vandaag, zoals hij geworden is na 25 jaar van toenemende industrialisatie en toegenomen welvaart en die nu zegt stopt de groei, die handelt in wezen hoogmoedig en a-sociaal. Zolang nog niet ieder deel heeft aan de welvaart, zolang er nog problemen zijn, die alleen met de zogenaamde supertechniek oplosbaar zijn, mag er geen demagogie bedreven worden met een stop van de groei. En ik noem dat demagogie omdat iedereen kan nagaan, dat Nederland geen eilandje is maar een onderdeel van West-Europa. Rotterdam zal ondanks de oliecrisis blijven groeien, zolang de Duitsers niet net zo gek zijn geworden als de Nederlandse anti-groei profeten.

Applaus.

We zullen deel blijven hebben aan het economische leven van West-Europa, oh, de regering kan er nog een hoop aan doen hoor, ze kunnen er voor zorgen dat behalve Perzië een van onze grootste olie-leveranciers, ook nog andere landen boos op ons worden. En je kan ook nog de multi-nationale ondernemingen zo ontzettend gaan treiteren, dan tenslotte de groei wel afneemt. Maar dames en heren, wat is het gevolg, de armsten worden daar niet beter van, integendeel, we kunnen hoogstens onze eigen mensen en vooral de allerbeste de moed in de schoenen doen zinken. En Den Uil weet heel goed dat hij de problemen van de armsten niet oplost door nivellering, hij moet beseffen dat hij gedwongen door een kleine groep partij-ideologen, ik zou bijna zeggen partij-idioten, applaus, een deel van ons volk ophitst tegen een ander deel door steeds op die afgunst te spelen, daardoor maak je die zwakken niet sterk en door beschuldigend te wijzen naar die ondernemers, polariseer je binnen de

samenleving. En wie de geschiedenis van de polarisatie tussen de Groenen- veldbond en de bedrijfsgetrouwe vakbondsmensen bij Hoogovens in de kranten heeft gevolgd, die weet welke gevaren er hem bedreigen. We polariseren ons kapot en wie er uit de verte Staat te lachen, dat heb ik u gezegd.

Nu al heeft de PVDA, samen met haar bondgenoten, in verschillende provincies, we staan voor statenverkiezingen dames en heren, het initiatief genomen de VVD en hier en daar ook de christelijke partijen uit het bestuur weg te polariseren. Wie is er de schuld aan de polarisatie?

Applaus.

En nu zijn er socialisten, die dit alles nét zo zien als wij, en die zich net als wij afvragen, waarom onze samenleving uit elkaar gepolariseerd moet worden en die heel goed weten dat de Russen, die beweren defensief te zijn, een enorme strijdmacht bezitten, veel te groot om defensief te zijn, met 2 a 3 keer zoveel tanks dan de NATO en een onderzeeboot-vloot die de machtigste ter wereld is, die over alle zeeën om ons heen ligt, daar hoef je geen paranoia, geen vervolgingswaan van te krijgen, maar je mag het wel even zien, maar die socialisten weten ook dat diezelfde Russen echt niet bang zijn voor een NATO-overval, maar dat ze in tegen- deel wel degelijk politiek offensieve bedoelingen hebben, al was het maar om ons onder drukte kunnen zetten, en wat is er mooier voor de Sovjet-Unie, West-Europa als een uitgegeten vrucht onder politieke druk te brengen. Gelijk met de toegenomen kracht van de Warschau-pact landen, neemt de georganiseerde intimidatie en indoctrinatie toe. Ik citeerde uit een bestaand boek. En nu hoeft u me geen antwoord te geven, maar hoe is uw re- aktie daarop, hoe denken velen mensen zonder het uit te spreken, hoe velen praten met vrienden over de toekomst van hun kinderen in besloten kring, dat vooral de buitenwereld het niet zal horen? Nou ik zal het dan wel hardop zeggen, als wij er met zijn allen niet-aan gaan staan, dan gaat dit land naar de knoppen.

Applaus.

Dat is in wezen wat er in het gang is en we moeten er heel gauw wat aan doen. Of we moeten zorgen dat onze kinderen uitstekend Engels leren spreken om op tijd weg te wezen. Ik had dit voor u al opgeschreven voor dat Gerard Cornelis Reve dit zondag zei, ik denk over bevolkingsgroepen als gekleurden en arbeiders, gans anders dan hij, maar toen hij dit zei voor de televisie, dacht ik hé, er zijn er meer die zo denken. En nu zal ik nooit zeggen, dames en heren, dat de democraat en goede Nederlander Den Uyl, deze hele ontwikkeling goedkeurt, en ik zal niet zeggen dat de minister van onderwijs van Kemenade denkt zoals Rekman, waarvan ik het boek citeerde, ik zal geen moment zeggen dat de KVP en de ARP zo denken, laat staan zo handelen, naar waarom houden ze dan hun mond? 'Waarom wordt er populair gepraat over vermindering van de defensie en waarom wordt je voor rechtse reactionair uitgemaakt, als je de stelling van Rekman en de zijnen verwerpelijk acht? Iedere rechtgeaarde sociaaldemocraat, iedere christendemocraat, zal als onze democratie en onze vrijheid hun lief zijn, en dan ben ik overtuigd dat dat zo is, en altijd zo zal zijn, die zal dan net zo moeten voelen, maar dan zal hij zijn stem moeten verheven. Den Uyl en de zijnen hebben al te lang mee geleuterd in het nieuwe holle jargon om als regering nog stelling in te kunnen

nemen tegen de uitholling door uiterst links, alleen daarom al moeten ze weg, de mensen moeten weer vertrouwen krijgen.

Applaus.

We willen in dit land blijven leven, we willen de toekomst voor onze kinderen goedmaken, we moeten weer toekomst voor die kinderen zien en dat hangt niet alleen maar af van een gezond financieel-economisch beleid, hoe onmisbaar en belangrijk dat is, in wezen hangt het af van het geestelijk klimaat, dat de nieuwe regering weet te scheppen en van de inspiratie van de nieuwe regering. Het zullen de allerbesten moeten zijn uit de democratische partijen die op deze basis wensen deel te nemen, een sterke steun uit het parlement is eerste voorwaarde. Een nationale club van sterke mannen zonder deze parlementaire steun is al spoedig tot machteloosheid gedoemd, maar de samenwerkende partijen, de democratisch samenwerkende partijen, zullen het er geheel eens over moeten zijn, over de essentiële uitgangspunten, als de democratie en de verdediging van onze vrijheden.

Dat verwachten de burgers van ons, al diegenen die op ons gekozen hebben en die nog op ons zullen gaan stemmen, dat verwachten ze van ons en terecht. Dames en heren, wij staan klaar onder de inspirerende leiding van Hans Wiegel.

Applaus.

Heel hartelijk dank voor dit applaus dames en heren, het sterkt me in de overtuiging dat we met elkaar op de goede weg zijn.